

KÖZMŰVELŐDÉS

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI KATHOLIKUS HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
GYULAFEHÉRVÁR (VÁR.)
Telefon szám 16.

Felelős szerkesztő: SOÓTHY GYULA.
LAPTULAJDONOS
AZ ERDÉLYI RÓM. KATH. IRODALMI TÁRSULAT

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre — — — — — 8 kor
Félévre — — — — — 4 „
Negyedévre — — — — — 2 „
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.

Főpásztori intelem az erdélyi hívekhez.

Krisztusban kedvelt Híveim!

Bevezetés.

Közeledvén a bőjti szent idő, főpásztori szívem ösztönöz, hogy körlevelem útján benneteket felkeresselek.

Végig tekintve lelkemben Üdvöztönik megváltás-művén, azon kimagasló mozzanatok előtt állapodom meg, melyekben boldogságunkért aggódó szent Szive a családról és gyermekekről gondoskodik. Isten különös, hálaival vett kegyelme, hogy főpásztori szent hivatalom egész folyamán előszeretettel és érdeklődéssel viseltem a gyermekek és azok életforrása, a család iránt. Azért leirhatatlan hatást gyakorolt reám a nemzetük vértanu-apostola sirjánál egybegyült német főpásztorok azon közös pásztorlevele, melyben korunk erkölcsi betegségei, s azok okai után kutatva, a legnagyobb s legveszélyesebbnek azt a bűnt tartották, melyet a szülők a saját gyermekeik és azok létforrása, a család ellen immár rendszeresen követnek el.

Uj Mohács.

És vajjon nem kerül-e a mi szemink elé is, csaknem naponkint egy-egy

hir, adat, tapasztalat, sajtóközlemény, mely arról ad számot, azért jajdul fel, mert a magyar nemzet is megindult egy új Mohács felé, ahhoz a mélységes erkölcsi romláshoz, mely után ujjaszületés sem remélhető, mert hiszen e romlás az élet forrásait és csiráit pusztítja el!

Nem a különös előszeret, vagy érdeklődés, hanem főpásztori kötelességem szava, lelkiismeretem parancsolja immár, hogy a sz. Bonifác sirjánál egybegyült érdemes főpásztorokkal egy értelemben és egy szellemben én is felemeljem főpásztori intő szavaimat előttetek a keresztény család és örökéletre hivatott ártatlan gyermekek oltalmára.

Őseink véres kardot hordoztak körül az országban, ha ellenség jelentkezett határainkon; — és ime ma a nemzeteket pusztító ellenség, mint ama tizedik egyiptomi csapás, házaink küszöbén áll. Az az ellenség, melyre találoan alkalmazható az apostoliejedelem leírása: oroszlán, vérszomjas fenevad, mely keresett áldozatát elnyeli és amelynek csak

a „Bárány“ vérével megjelölt, hitben erős hajlékok állhatnak ellen.

Egykori magyar család.

Tisztes volt egykor a magyar család és családi élet is. Bizonyítja ezt a történeti hagyományon kívül a családtagok elnevezése is. A férfi és nő *hitvesek*, a férj a nő *ura*, de viszont a nő a férj *felesége* és a gyermekek *testvérek*.

Nincs nemzet, melynek nyelvében ily tisztán tükröződnék vissza a házasságnak Isten adta alkotmánya. *Hit és hűség* egyesíti életközösségbe a férfit és nőt, ezért hitvesek; a férfi feje, *ura* a nőnek, de a nő jogban és kötelességben feles társa, *felesége* férjének; a gyermekek pedig mint ugyanazon test tagjai egy *test-vérek*.

Isten adta ezt az alkotmányt.

A házasság tehát nem két ember magánügye, nem csupán jogérvényes polgári szerződés, hanem oly létszövettség, melyet az ember teremtésével egy napon Isten alapított, már a paradicsomban megáldott és a saját teremtő

A mélyenjárók.

Irta: Gyopár.

Nagy hegyek közt lakom, széles völgykatlanban csendes emberek közt. Ahol pedig csendes emberek laknak, ott kevészavú a faluska is. Csak reggel korán és szürkületkor van nagyobb nyüzsgés az utcákon, mikor súlyos léptekkel mennek vagy jönnek a falu lakói, a bányászok.

A fekete gyémántok hazája ez, s e nagy, kincset rejtgető hegy napközben magába fogadja a falu férfi lakóit és amíg a föld felett rügyet fakaszt a sugár, vigan kergetőznek a bányász gyerekek, addig a föld alatt a mélyben csákányolás, izzadás s görnyedő erőfeszítés nyomán omlik a szén, pénzzé s kenyérré válik a fekete kincs.

Felül mintha minden csendes és nyu-

godt volna. Nyugalom van, de a földön lévők gondolatai a földalattiaknál járnak: hisz ahol közelebb a halál, mint az élet és veszélyek közt jár az, akit szeretünk — ha nem állhatunk oda oltalmazónak, elküldjük legalább gondolatainkat. Akik odalent vannak, tudják ezt. . .

Néha azonban mégis megriasztja e szóval csendes egy kis harang szava. Ilyenkor aggódó anyák, hitvesek megriadt tekintettel sietnek az utcára, kiül arcukra a szorongás a távollevőért: vajjon melyik háznál állnak meg a halottat vagy súlyos sebesülteit vívó emberek? Mert a mélység gyakran megköveteli áldozatait, ki nyújtja karjait s mint az ezredéves szénrétegek megbolygatott szelleme bosszút áll a gyöngén, aki pedig csak kenyérért járja a bányát. Vannak-e karok e mélység felett levő kis faluban, melyek felemelkednének a mélység karjai ellen? Vannak-e karok a föld felett, melyek előtt

visszahanyatlik a mélység halálos karja, s melyek ha átölelik a haldokló lelket, tempul a halál keserve?

Anyai karok.

A falu szélén a hegy tövével lakott az Ádám család. Az öreg Ádám afféle öreg bányász volt, kinek talán nem is esett volna szive szerint az élet, ha élete felét nem tölthette volna a bányában. Régen volt fiatal s a fiatal évek boldogságát felváltotta a fiában való remény. Egyedüli fia volt a 16 éves György. Atyját mindig komolynak látta e kis gyerek és ritkábban, féltő tisztelettel nézett rá, hanem annál jobban becézgették egymást anya és fiu. Ádámnek sokszor nélkülözte férjét, egyedül volt, aggódott s ilyenkor féltő szeretettel ölelte magához a kis Györgyöt, mintha kitárt karjaival védelmezni akarná jövő sorsától, a bányától.

Néha elnőzte a kis György pajzán-

Oberbauer A. Utóda Budapest, IV. Váci-utca 41.
A legjobb hírnévnek örvendő és legrégebb egyházi szerek, ruhák, zászlók. stb. gyára. — Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

munkájának részesévé tett. Az egyházban szentségi méltóságra emelte az Ur Jézus ez életközvettséget, mely az apostol szavai szerint nagy titok, de csak Krisztusban és az egyházban; képe annak a titokteljes szövetségnek, melyben Jézus az Ő egyházával egyesült.

Ebből az alkotmányból következik a házasság célja: a hitvesek felbonthatatlan élet- és szeretetközösségben családot alapítani, gyermekeknek életet adni, az emberi nem terjedését, az egyház és állam fennállását biztosítani.

Ki e cél? Ki az a családalapító, életadó, fenntartó? Talán az ember, a házastársak? Nem!

E cél az alapító Istené és jaj az Isten szolgálatára teremtett embernek, ha Isten céljának ellenáll, ha annak meg-hiúsítására törekszik.

Ezért a gyermek nemcsak a szülőké. Ő — a teremtő Isten és szülők közremunkálásának nemes gyümölcse. Záloga a szeretetnek és tisztességnek, öröme és reménysége a családnak, mikor pedig a kereszttségben újjászületett, Isten magzata, Jézus kedvence, a kegyelem gyermeke, az áldás fia és az örök élet várományosa.

Ki tagadná, hogy mindezek mellett a gond gyermeke? Jajjal születik, bajjal neveltetik. Részt kíván a szülők életéből és azok életében: a gondok, fáradalmak, áldozatok, a virrasztások és könnyek, a szeretet és imádság teljes mértékét igényli.

A sok gyermek.

Különösen napjainkban nagy gondterhelés a sok gyermek. Nehezek a megélhetési viszonyok, nehéz még a legszerényebb élethivatás számára is a jó nevelés.

De mind e nehézségeket elviselik, legyőzik a keresztény szülők. Azok a szülők, akik megértve a házasság isteni jelentőségét, a családi élet magas célját, Istennel és Isten színe előtt kötik házasságukat, azt szentül és szentnek megőrzik és így fel vannak jogosulva arra,

hogy a családi életben rájuk háramló nagy feladatok teljesítéséhez Isten közreműködő segítségét elvárják. És ezt meg is kapják, mikor az e segítség zálogául felvett szentségben természetfölötti erőt és áldozatkészséget nyernek.

És amint szaporodnak hajlékukban a gondok, Jézus keresztáldozatában a szentmisében, a gyakori szentáldozásban való részvételük növeli lelkükben is az önfeláldozás szentségi kegyelmét, hogy a külső feladat és belső erősség kellő arányában zavartalanul megőrhessék életük békességét. Segítségre kell sietnie természetesen az állami gondviselésnek és keresztény szeretetnek is.

Veszélyben a Ker. család.

Ha mégis megdöbbenve látjuk, halljuk, hogy veszélyben a keresztény család, hogy a családban a szülők nem Isten kertészei, hanem az Ő kertjének virágtördelői, akkor e gyászos jelenség okát nem kereshetjük a megnehezült társadalmi viszonyokban, a megélhetés mostoha körülményeiben, hanem egyedül a rosszakarathban, a házassággal fűzött nemtelen, gonosz visszaélésben.

Az egyén bűnei, valamint azok káros következményei meghatározódnak a családi életben. Ha tehát az újkor vallástalan törekvései megrontották az egyént, megfosztották a kereszt ékességétől a keresztényt, még végzetesebben fogják megrontani, keresztény jellegétől megfosztani a családot. Az az erkölcsi korhadás, mely a keresztény hitekölcse eltűnével nyomban megindul a lélekben immár a családi élet gyökeréig jutott. Nem tartják többé tiszteltben a házasság szent jellegét. Gyakorolni akarják a házaselet minden jogát, annak kötelességei nélkül.

A zabolázatlan élvezetvágy, a hiteden számító önzés és kapzsiság, a fáradalmaktól és áldozattól való gyáva huzodozás oda vittek, hogy a házastársak gáncsot vetnek Isten teremtő szándékának, felforgatják a természet

életrendjét, meghiusítják a házaselet főcélját s ezzel eltorzítják, megszentsegtelenítik azt. A gyermekek számának mesterséges korlátozásával, a csirázó élet megsemmisítésével a saját magzataik gyilkosává válnak.

Méltó felháborodással olvasunk azokról az emberi szörnyetegekről, kik ördögi gonoszságukban élvezetvágyukat vérontással elégitik ki.

Nem taláunk mértéket e bűn megítélésére. Hasonló érzelmekkel emlékezzünk arra a gonosz Heródesre, ki birvagyának és hiúságának az aprószentek ártatlan vérért hozta áldozatul.

A modern Herodesek.

És ime, ma a haladásra, művelődésre oly büszke jelenkorban és épen a műveltebbek körében — annyi hajlék, annyi családi szentely viseli a gyilkos paráznság utálatos bélyegét, ahol az édesanya hiúságának, az édesapa élvezet vagy birvagyának áldozza fel csirában szunnyadó magzatát, s lesz a saját ártatlan gyermekeknek kegyetlen Heródes. Még talán ágyuk fölött függ a szent kereszt, vagy a tisztaság Anya képe, de lelkükben az elkövetett gyilkosságok tudata, az elkövetendők sötét szándéka sorban oltogatja a keresztény és emberies érzéseket.

Nagy bünt követ el, aki gyermekeinek számát akképen korlátozza, hogy házasságát felhasználja ugyan élvágyának kielégítésére, de tudva és akarva meghiusítja annak a legfőbb rendeltetését. Nagy bünt követ el, bármi módon és bármely eszközök felhasználásával követi el. Nincs oly nyomasztó nyomor, nincs oly nagy előny, nincs a vágnak oly kényszerítő hatalma, mely az erkölcs isteni és természeti törvényének e megszegését igazolhatná.

Am nevezze azt a bünt a hitetlenség okosságának, életbölcességnek, mi e bölcseségre sz. Jakab apostol szavait alkalmazzuk: *Nem felülről jövő bölcsesség ez, hanem földi, érzéki, ördögi bölcsesség* (Jak. 3. 15.), annak az ördögnek talál-

radt ily szépnek 10 éves korában is, de egy vonással jellegzetesebb lett. Jókedvű volt, de most már megtudta látni anyja arcán a borot, a felhőt, látta összerázkódní a kis csengő szavára. Megkérdezte: miért vagy oly szomorú, mi fáj, édesanyám?

— Édes fiam szóktál te gondolni napközben édesatyádra, aki oly mélyen a föld alatt dologzik? Lásd, ő szeret minket, s ott annyi a veszély s közel a halál.

Szíven kapta a szó a gyermeket, egy-kis csücske annak a bárányfelhőnek, ami édesanyja homlokán sötétlett, belopózott kis szívének zugába, — mert könnyes lett a szeme: kiesett a könny, hogy hirdesse az első bánatot, az első szomorúságot.

Teltek az évek, s a kis György nagy György lett. Minél inkább nőtt a gyerek, annál rosszabbul esett rá gondolni, hogy mi lesz Györgyből? Nem szolt férjének Ádámné, de mikor magában volt, gyakran forogtak gondolatai fia körül. Milyenek lehettek e szegény asszony gondolatai? Édes Istenem, hát mit kívánhat egy édesanyja fiának? Ezek az édesanyás

gondolatok kiszínezték a jövőt, szövégették álmukat, a szép boldog életet. Ezek az ő gondolatai olyanok voltak, mint gyöngye zsenge növények, finomak, mint egy sóhaj, titkoltak, mint a jövőbe kapaszkodó s ki nem mondott reménység. Ábrándokból szötte, hangosan soha ki nem mondta, hisz az ő nagy szegénységéhez képest oly magasan szárnyaltak, hogy ugyan ki hallgatta volna még az ábrándokat szövé szegény asszonyt?

Szegénységének kopott szürkesége szétfolyzott, legalább akkor, midőn egyedül volt, — két anyai karja pedig kész volt ölelésre, hogy védőleg kapcsolódjék fia körül.

Egy este az öreg Ádám egyszerűen kijelentette — keveset beszélt, sok egyedüllevésében megszokta, hogy megfontolta, amit mond — hogy holnap reggel magával viszi Györgyöt a bányába, hadd nézzen szét, amugy is bányász lesz belőle. Mi is lenne más?

— De édes uram, ily fiatalon levinnéd abba a sötétségbe, már most kezdje meg azt a tetet-leiket ölo nehéz munkát?

mánya, ki Jézus szavai szerint *kezdtől fogva gyilkos*. (Ján. 8. 44.) Jaj a házastársaknak, kik egyetértéssel vele, kik a próféta szerint „szövetséget kötnek a halállal és egyességre lépnek a pokollal” (Is. 28., 15.). Beteljesedik rajtuk a zoltár igéje: „ők az átkot szerették, elborítja őket az átok; eltaszították az áldást és elkerüli az áldás; magukra öltötték, mint ruházatot az átkot és az, mint a víz belsejükben szivárgott, mint az olaj — csonthajkába. (Zsolt. 108., 18.) És mily elrettentően hat az ily családokban az átok?

Gyermekek helyett bevonulnak oda, mint a bosszú szellemei, azok a sötét hatalmak, melyeket nem vártak: testi nyomorúság, lélek- és kedélybetegség, családi viszály, a rossz lelkiismeret gyötrelme, ráborítja sötét fellegét a család egész életére: *a halálos bűn átka*.

Nagy értékek forognak itt veszedelemben: a házasság szent jelve, a férfi tisztessége, az anya méltósága, a család egészsége, a gyermek joga, Isten adta joga az élethez, a nép jóléte, a haza jövője.

Intelem a házastársakhoz.

Tartsátok hát Krisztusban kedvelt Hiveim, őrizzék meg a ti házasságotokat szentnek, legyetek hűségesek és becsületesek a ti házassági köteleitek teljesítésében; vegyétek vállaitokra házasságotok terheit a jó Istenbe vetett rendíthetetlen bizalommal, erős lélekkel és áldozatkész szívvel. Ne engedjétek, hogy félrevezessenek benneteket hazug célszavakkal, rossz példával, a test vétkes hajlamaival, hanem őrizzék meg szívetekben az Apostol komoly intelmét: Tisztességes legyen minden ízében a házasság és szeplőtelen a házasság, *mert a félteleneket és házasságrontókat Isten megítéli* (Zsid. 13., 4.). Életetek legboldogítóbb feladata Istennek fiakat nevelni, *az Ur Jézusnak* meghitt barátokat nevelni. Ne vessétek meg e feladatot azért, hogy az élet leggonoszabb ördö-

How mi lenne más? Oh de szeretne volna elmondani uráink, amit elgondolt. A vereték munká lelökodja majd az arc rózsáit és neki, az édesanyának két életet kell ezután félténie. Oly közel ott lenn a halál és oly szép az élet. Ne menjen György a bányába.

— Édes fiam, nem lehet másképen. György nagy s nem árt, ha néhanapján a kenyér mellé kalács is jut. Én mellette leszek, ne féltsd. Ha holnap hazajön, kérdezd meg, szeret-e ott lenn?

Nem így gondolta a szegény asszony, tehetetlenül vergődött most lelke fájdalmában, érezte, hogy ide is lenyújtja karjait az élet, lenyugózi az anyai kart. Ki védi a gyermeket a mélységben? És amint néma sirással zokogott a lelke, nem talált más védelmet fiának, a mélyreszálló Györgynek, mint két anyai karját, melyeket most csüggedten leengedett.

Pedig a föld felett van az ég s az égből s a mélységben az Isten.

(Folyt. köv.)

geinek. a birvágynak, kapzsiságnak, fényüzésnek, hiúságnak és élvezetvágnak annál zavartalanabban szolgálhassanak.

2. És nektek keresztény szülők, nem mondhatok felemelőbb igazságot, hogy kötelességeitek teljesítésére buzdítsalak, mint azt, hogy gyermekeitek az Isten gyermeke, fogadjátok őt úgy, tekintsetek őt ilyennek. Valamint a Szűz Anya szívének legnagyobb örömét az képezte, hogy az ő fia Istennek szent Fia, hogy ti is keresztény anyák ebben a gondolatban találjátok fel a legfőbb boldogságokat. Gyermekeitek Istené és azért a szent József tiszteletével, őszinte áhítattal csokolja meg minden édesapa újszülöttének homlokát. A családban így fakadott gyermek bizonyára a názárethi nyomdokain fog haladni az élet útjain. Különösen, ha fejlődésének zsenge korában a názárethi szülőkhöz hasonló lelki letű szülők állnak majd oldalánál. Ha az édesanya élete úgy beleolvad az ő gyermekének életébe, mint a Jóságos Anyáé az Ur Jézuséba. Mit nyilatkoztat ki a Szentlélek az evangéliumban Máriáról? Hogy anyának választott és anya volt! Ismerni akarjátok az ő boldogságát? Elmélnétek az Ő szent Fia örömeiről. Ismerni akarjátok fájdalmait? Gondoljátok az Ő szent Fia szenvedéseire. Mikor egy jeles püspöknek az anyák legkiválóbbjáról, szent Monikáról irt életrajzát elolvastam, meglepetve láttam, hogy hiszen e könyv tulajdonképpen a szent Monika fiának, szent Ágoston püspöknek életrajza. Igen, az anya, a keresztény és szent anyja élete annyira beleolvadt fiának életébe, hogy az író önkénytelenül is — a fiu életrajzát írta le, mikor az anya életére gondolt. Így olvadjon be minden keresztény anyja élete az ő gyermekeinek életébe. És azért, ha siralmak közt életet adtatok a gyermeknek és az Üdvözítő szavai szerint az öröm miatt, mert ember született, nem emlékeztek többé a ti fájdalmaitokra: oh akkor ne tagadjátok meg ettől a gyermektől a táplálékot, melyet maga a természet készít és nyújt neki. *Vajjon ellelkezhettek-e az édesanya az ő kisedéről úgy, hogy ne könyörüljön méhe magzatán?* (Is. 49., 18.) Lehet-e oly szívtelen, hogy megtagadja attól azt a tápot, mely mással alig pótolható, melynek nélkülözése gyermeke halálát okozhatja? Csakis a legsúlyosabb ok, keserű kényszerhelyzet és lelkiismeretes orvos rendelete oldhatja fel az anyát e kötelességtől, attól az édes, szent kötelezettségétől, hogy kisedének az ő anyatejével bensőségesebb lelkiéletéből, hitéből, reményéből és szeretetéből is juttasson valamit részül.

Az ifjúkor küszöbén álló gyermek.

3. Részvétellel, a legmélyebb szánalommal tekintek az ifjúkor küszöbén álló ártatlan gyermekre. Mennyi veszélynek van kitéve ez a virágjában levő lélek? Egy perzselő sugár, egy kíméletlen szélroham, egy titkon rátapadó féreg mennyi kárt tehet abban?

Igy volt és lesz az mindenkor, de úgy van különösen ma, abban a korban,

melyet az ártatlan gyermekek szempontjából több keserű fájdalommal, mint iróniával a felvilágosítás, a nemi felvilágosítás korszakának nevezhetünk el. Ma mindenki és minden felvilágosít. Felvilágosít a művészet, az irodalom, az élet, a könyv, a műcsarnok, a kirakat, az utca, a sajtó és mintha mindez nem volna elég, a jó nevelés és erkölcsi tisztaság érdekében még jóhiszeműek is követelik, hogy felvilágosítson a tanító, a nevelő, a szülő is.

Elég szomorú, hogy a sok gonosz forrásból jövő felvilágosítás elkerülhetetlenné tesz némi felvilágosítást. Elég szomorú, hogy különösen bizonyos lelkiismeretlen művészet és irodalom állandóan nemi vonatkozású dolgokat állít az érdeklődés középpontjába s felkelti gyermekeinkben a kíváncsisággal a tisztátalan hajlamaikat is. Elég szomorú, hogy naponként olyan tárgyak, témák érintik az ifju lelkét, melyek mindannyiszor letörölnek valamit a természetes szeméremérzet himporából. És ezért, amennyiben a legszentebb okok sürgetik, történjék meg a felvilágosítás, de nem nyilvánosan, nem az iskolában, nem könyvben vagy ifjusági folyóiratban, hanem négy szem között az anya, apa, nevelő, vagy lelkipásztor részéről. Ugy azonban, hogy az ifju természetes szeméremérzetét le ne töröljük, hanem nemesen nevelő, építő felvilágosításaink által azt keresztény szeméremérzetté változtassuk és szilárdítsuk.

Ami ma szomorú szükséglet, az nem beszéd, a felvilágosítás, hanem a hallgatás.

Fájdalom azonban, újra tanulnunk és tanítanunk kell tisztességtudóan hallgatni olyan dolgoról, amelyekről a hallgatás a nemesebb természetek természetes ösztöne. Teremtjük meg és ápoljuk a keresztény szeméremérzetet és ezt kössük össze a test és egészség okos ápolásával. Szoktassuk az ifjut munkára, önmegtagadásra és lemondásra. Acélozzuk akaraterejét. Tartsunk tőle távol minden káros dolgot és töltsük be egész lelkét a hit viláosságával s a kegyelem erősségével.

Korunkat a gyermekek korának nevezte valaki. Valóban sok minden történt és történik a gyermekekért s a gyermekvédelem annyi elméleti és gyakorlati eszköze kerül felszínre, mint soha ezelőtt.

De sajnos, e buzgó gyermekvédelem nem könnyítette meg, sőt ellenkezőleg megnehezítette a mi feladataink teljesítését.

Avagy kit nem szomorít el, ha látja, tapasztalja, mily gonosz sággal és mennyi eredménnyel hálózza be az ifjút, már az életben tett első lépésénél a hitetlenség, kicsapongás, erkölcsi romlás. Elhídegitik hitétől, egyházától s aztán mélyen a szívébe bocsátják az elégedetlenség, osztálygyűlölet, tekintélymegvetés mérges fullánkját. A korlátlan szabadság ígéreteivel elcsábítják, szabadságlevelet adnak neki minden rosszra és

kicsapongásra, míg végre önmagán kénytelen meggyőződni, mily keserűen igazak az Üdvözítő szavai: *aki vétkezik, a vétek szolgája lesz.* (Ján. 8. 34.)

A leány gyermekek.

4. Az ifju szomorú sorsában osztoznak a leánygyermekek is. Ismerünk tisztos öregasszonyokat, kik unokáik egész kis seregét ringatták térdeiken és arcukon most is ott tündöklök a keresztény szeméremzetet perja; és látunk, elég gyakran fiatal hajadonokat, kiknek arcán a női koraérettség, a jó és rossz tudása, a nemi felvilágosultság szeméremtelensége sápadozik.

Keresztény anyák! Nagy kötelesség vár itt rátok. Legyetek leányaitok őrangyalai és ha szemmel tartjátok fiaitok lépteit, ne legyen egy lélekzetvétele, egy tekintete a ti leányaitoknak a ti aggodó gondviselések előtt közömbös vagy ismeretlen.

A nők ruhádivatja.

* Végül a keresztény illetudás, rendszeret ösztönöz arra, hogy röviden szóba hozzam a nők ruhádivatját is. Nem a ruha teszi az embert, jól tudom, de viszont ki tagadná, hogy különösen a nőknél a ruha az ő erkölcsi felfogásuknak, izlésüknek a kifejezője és visszahatólag, annak a formálója? Ezért nem hallgathatók arról a köztapasztalatról, mely szerint van divat, mely nemcsak az egészségre ártalmas, nemcsak a helyes szépérzékét sérti, hanem botrányt is okoz. Hangoztatom, hogy nemcsak az én véleményem ez. Amit réges-régen egy sz. Jeromos (Ep. ad Laetam), egy alex. sz. Kelemen (Paed. II. 10.) mint pogány visszaélést megbélyegzett, ma mint legújabb divat nyer létjogot, mikor ugyanis a ruházatnak oly agyafuirt formáit találják ki, melyeknek kinézésük után nincs és nem lehet más céljuk, mint a test-idomok nyilvános fitogtatása. És azt még megérthetjük, hogy a hasznos és romlottóság különösen a nagyobb városokban ilyen formákat talál ki, de már az felfoghatatlan, hogy keresztény nő az efféle divatot magára erőltetni engedje s az ilyen divatszarnoknak tehetetlen rabszolgájává aljasul.

Befejezés.

A megváltás szent művének emléknappjai előtt állunk. Annak a megváltásnak, mely telve van az igazért, a jóért és szentért hozott áldozatokkal, virrasztásokkal, fohászokkal, keserves könnyekkel és vérhullatással. Merüljünk el az önfeláldozás e művének elmélkedő szemléletébe s merítsünk abból példát, ösztönzést, erőt és lelkesedést szent kötelemeink önfeláldozó teljesítéséhez.

És akik az elmondottak bármely pontjában hibáztatok, keljtek fel, tartsatok őszinte bűnbánatot, hogy „*Jézus szentséges vére tisztítsa meg lelkiismereteket a holt cselekményektől Isten szolgálatára.*“ (Zsid. 9. 14.)

Kelt Gyulafehérvár, 1914. február 8. Hetvened vasárnapján.

H I R E K.

Személyi hír. Majláth György gróf b. t. t. csüörtökön püspök urunk és édesanyja látogatására városunkba érkezett.

A főpásztor Szamosujvárt. Egész inokognitó érkezett a szeretett főpásztor f. hó 15-én Szamosujvárra, dr. Hosszu Vazul gör. kath. püspök meglátogatására. A vendégvár Hosszu püspökön és talán a püspöki iroda személyzetén kívül senki sem tudta, hogy a főpásztor Szamosujvárra jő. Az állomásnál maga Hosszu püspök várta és fogadta magas vendégét. Megérkezése után előbb a sz. Ferenc-rendiek templomába ment és a házfőnököt látogatta meg, majd a beteg Lukács Károly javítóintézeti lelkész és Bárány Lukács főesperest kereste fel. Tizenegy óraker ismét a sz. Ferenc-rendiek templomába ment és a leg hátulsó padban szerényen meghúzódva hallgatta a tanulóifjúság miséjét. Az egész csendben elköltött ebéd után, mely Hosszu püspöknek volt, már félnegy óraker gyakorlat ment ki a vasuti állomáshoz, hol már ekkor nagy közönség gyűlt össze és várta a főpásztort, kinek Szamosujvart tartózkodása csakhamar elterjedt az egész városban. Már herobogott a Dés felől jövő vonat, mikor a főpásztor Hosszu püspök kíséretében az állomáshoz kikerkezett. A gőzkazán síjja megszólalt és a vonat elindult, amikor felhangzott a közönség zajos „eljen“ kiáltása, mely igaz kifejezése volt annak a tiszteletnek és ragaszkodásnak, mellyel a szamosujvári katolikus hívek viseltetnek szeretett főpásztoruk iránt.

Megjelent ez évi I. számú főpásztori körlevél, melynek komoly és megfontolásra méltó sorait első helyen közöljük. Közli ez évi bójti rendeletet. Ajánlja a kath. gyermekvédelem ügyét s lapját; kéri a főpásztort, hogy vegyék kezükbe a fontos ügyet azok a kerületek is (több van!) hol még nem indultak meg.

Püspök Urunk — mint már jeleztük — mult pénteken 13-án Kolozsvárra utazott, ott elnőkölt az igazgatótanács ülésén visszajövet vissz aadta Hosszu Vazul g. kath. püspöknek a látogatást Szamosujvárt, meglátogatta a nevelő intézeteket s vasárnap 15-én este tért vissza székelyrére.

A Kápolnásialvi plébániára március hó 10-ig lehet pályázni. Zsinatvizsgások pályázhatnak.

Külön lenyomat készült az I. számú körlevélből. Nagyon időszerű és praktikus ujdonság.

Sulyos csapás érte lapunk buzgó munkatársát, Zagya Mariskát, amennyiben édes anyja: id. Zagya Istvánné hosszú szenvedés után az Élet kenyérével megerősítve e hó 14-én Szatmárott az Urban csendesen elszenderült. Az elhunytban Zagya Mihály nyug. paptársunk is rokonát gyászolja. Nyugodjék békében.

Megkérelő ájtatosság lesz farsang 3 utosó napján az irgalmas nővérek templomában febr. 22. 23. 24-én reggel 8-kor, 10 és 11-kor sz. mise délutánonként 4-kor szent beszéd és litánia. A szent beszédek dr. Jakubek István, dr. Vécsey J. Aurél és dr. Péter Antal tartják.

Adomány. A szt. gyermekség céljaira szarhegyről 20 koronát kaptunk. A rendeltési helyére juttattuk.

Országos zarándoklás Rómába. Az Országos Katolikus Szövetség május hó folyamán nagyszabású nemzeti zarándoklás vezetését tervezi. Ennek a mozgalomnak nagyjelentőségű célja, hogy a magyar katolikusok impozáns módon vonuljanak az örök városba, ugyanakkor pedig lehetővé tétessék, hogy ismereteiket fejlesztve azokat a világhíres nevezetéseket, melyek Olaszországba százezerszám gyűjtik az idegeneket — megtekinthessék. Kapcsolatosan ugyancsak az Országos Katolikus Szövetség Szent Ferenc III. rendje számára Lourdes-ba rendez zarándoklást, mely visszatérő útjában Rómában a másik zarándokláshoz csatlakozik.

Kérelem. Miután a dévai alispán a csernakereszturi templom belső felszerelésére kibocsátott ívek határidejét még 60 nappal meghosszabbította. Kérem az íveket akár adománnyal, akár üresen visszaküldeni. Az eddigi eredmény 540 korona, de ebből a belső felszerelés még nem kerül ki; mivel a szószekekre 200 K, az oltárra 600—700 K, a harmoniumra 300 K és a sekrestye felszerelésére 450 K szükséges, nem számítva amaz egyházi ruhák beszerzését, melyek még nagyon is hiányoznak. A jöszívű adakozóknak tágas tér nyílik kegyes adományaik elhelyezésére. Ha az erdélyi status igazgatótanácsa a 20 ezer koronát megadja és az Emke szintén 5 ezret legalább adni fog; ugy a csernakereszturiak fiók egyházból egy év leforgása alatt önálló anyaegyház lesz. Majláth Gusztáv Károly gróf öexcellenciájának kegyes pártfogása mellett és az a sok buzgó csángó nép — 800 lélek — meg fogja lelmi Csernakereszturon, amit Bukovinában ott hagyott! Lesz tempioma, ahol Istenét imádhassa és lesz papja, aki lelki üdvét munkálni segítse: mert eddig csak az állami — szülnék bizonyult — iskola volt a temploma és a piskitelepi papok másod vasárnaponként és csüörtökönként érkeztek bokros teendők mellett őket a lelkiekben teljesen ingyen harmad félvélen át ellátni, ami ennyi népnek sehogyssem elég bárki beláthatja. **Jancsó** főesperes.

Az Erd. r. kath. Irodalmi Társ. közgyűlése. Irodalmi Társulatunk választmány a rendes közgyűlés idejét március hó 8-ára tűzte ki s egyuttal gondoskodott arról, hogy az eddigieknél szélesebb keretek közt, a Társulat céljának és feladatának megfelelően értékes és élvezetes műsor mellett számolhasson be a közgyűlésnek évi működéséről. Erre az alkalomra egy felolvasásra sikerült megnyerni Velics László jézustársasági atyát, aki az egyházművészet köréből fogja a tárgyat választani. P. Velics az egyházművészetnek ezidőszertig egyik legalaposabb ismerője, azért előadása iránt máris szokatlan érdeklődés tapasztalható. Reméljük, hogy az Irod. Társ. tagjai, valamint azok is, akik a katolikus mozgalmakat általában fiigyelemre szökták méltatni; s örömmel vesznek részt a kath. öntudatnak, a kath. szellemnek erősítését, nemesítését célzó minden munkában, megjelenésükkel lehe-

tőleg hozzájárulnak a közgyűlés sikeréhez: A műsor a következő: 1. Elnöki megnyitót mond Balázs Endre dr. p. kam., papnöv. rektor. 2. Ének (a papnöv. ének-kara.) 3. Titkári jelentés a társulat évi működéséről. 4. Ének (a papnöv. énekkara.) 5. P. Velics László előadása. 6. Ének (a papnöv. énekkara.) 7. Pénztári jelentés. 8. Tisztujtás.

Nagybójtai szentbeszédek következő sorrendben tartanak: Minden szerdán délután 4 órakor az Irgalmas Nővérek templomában és vasárnap délután 3 órakor a Székesegyházban. A német nyelvű szentbeszéd, a Székesegyház javítási munkálatai miatt, a jelen évben szintén az Irgalmas Nővérek templomában lesznek péntek délután 4 órakor.

A polgári iparos olvasókör február hó 15-én rendezett estélyén a „Vereshaju” című népszínművet adták elő. A kör műkedvelői, kiknek ebben a farsangi napokban ez volt a harmadik produkciójuk, — nehéz feladatukat sikeresen küzdötték meg. A darab betanítása és rendezése Grósz Ármin egyesületi igazgató munkája, kinek önzeten lelkes igyekezete, rendkívüli nagy intelligenciája, rendezői és színészi talentuma most is hatást hozott a kör műkedvelőinek és saját magának is. A darab főszerepeit Mendel Mártonné, Veres Egyed, Augusztn József, Muresan Publusné, Ritter Sándor, Kósa Imre, Plésa Gusztávné, Balló Böske és Grósz Ármin játszották, tiszta beszéd, szereptudás, meleg közvetlenség, sok-sok rutin jellemzi játékukat. Tökéletesnek mondható vándor professzionista szintársulatnál is ritkán tapasztalható játékok teljes illúziót nyújtott, különösen Plésa Gusztávné, mint Vereshaju és Grósz Ármin ki Veréb Jankó nehéz, de háladatos szerepét játszotta, szolgálták rá az elismerésre. Grósz Ármin istenáldotta tehetségével messze kimagaslott a többi közül, s amit adott az már nem volt diletánus ügyeskedés, hanem igaz művészet. — Az előadást nagy és diszes közönség hallgatta végig, sokat és huzamosan tapsoltak. Az előadás után emelkedett hangulatban a reggeli óráig tartott a tánc.

Az Erd. M. E. I. I. 1914. február 14-én tartotta első félévi gyűlését. Veress Ernő elnöki megnyitójában a sz. mise áldozat fenségét igazi dogmai tudással vázolván iparkodott az ifjú klérus tetterejét, áldozatkésztségét növelni. Petres Kálmán „A pásztói apátság legrégebb emléke” címen olvasott fel tanulmányt a „Historiches Jahrbuch” 34 K. IV. f.-ben Ghellinek I. S. I. cikke alapján, amelyben egy 12. század végén vagy a 13. század elején írott két osztrák kodexben felfedezett levelet tesz közzé, amely újabb világot vet a heves-megyei pásztói apátság történetére vonatkozólag. E levél alapján megállapíthatjuk, hogy Páztón már 1190. előtt létezett valamilyen, valószínűleg benedekrendi apátság. Majd Timár Sándor adta elő Segneri egyik prédikációját.

Választmányi gyűlés. Az Erd. r. kath. Irod. Társulat választmánya fő hó 16-án az évi rendes közgyűlés előkészítése céljából gyűlést tartott, amelyen megállapították a közgyűlés programját és ide-

jét. A közgyűlés március 8-án lesz. A választmányi tudomásul vette Kóródy Imre társ. pénztáros jelentését s köszönetet mondott buzgó munkásságáért. A pénztár és ellenőr beteriesztendő számadásainak felülvizsgálására egy állandó számvizsgáló bizottságot alakítottak, amelynek tagjaivá Héjja Kálmán egyházm. pénztárost és Szentiványi Róbert dr. theol. tanárt választották meg. Külső választmányi tagnak jelölték Wasilkiewitz Viktor dr. brassói főgimn. tanárt, szerkesztőtársnak pedig Vécsey Aurél báró theol. tanárt, akiknek megválasztásáért a közgyűlésnek előterjesztés fog tétetni. Uj tagul jelentkezett Wegerné Földes Anna.

Kérelem a szerencsétlen vakok és siketnémák nevében. Ha nélkülözhető filléreit minden ember a jótékonyaság oltárára szentelné, kevés lenne a szerencsétlenek száma az országban! A legszerencsétlenebbek nevében fordulunk a könyörületes szívu társadalomhoz. Nem kívánunk nagy összeget, mert hiszen tudjuk, hogy napjainkban a jótékonyaság igen sok oldalról van igénybe véve. Mi meglepésünk a fillerekkel is. Huszonöt év telt el már, mióta emberbaráti működésünket megkezdettük és azóta évről-évre mind több és több siketnéma és vak gyermeket mentünk meg a pusztulástól és tesszük őket az ország kenyérkereső, hasznos polgáraivá. És ezt a szép eredményt első sorban a nagyközönség önzetlen áldozatkészségének köszönhetjük! Ama jótékony adományok, melyek intézetünk javára az ország minden részéből naponként érkeznek, tették és teszik lehetővé humánus működésünk sikeres folytatását. Bizalom-kérjük tehát, szíveskedjék intézetünket 2 korona segélyben részesíteni. A könyörületes szív adomány lesz minden összeg, melynek minden fillere a szerencsétlenek könnyeit törli le! Az érkező adományokat a városi tanács nyugtázza fogja. Kolozsvárt

A kath. Népszövetség vajdahunyadi fiókja f. hó 22-én az Oltáregyesület havi felolvasó estélyével kapcsolatosan a r. kath. fiúiskola nagytermében ünnepélyes gyűlést tart. Műsoron szerepel dr. Balázs Endre rektor, theologiai tanár Szegénységünk okai és orvossága cím alatti előadásával. Kezdeté délután pont fél 5-kor.

Futásaiva közönsége Simonji József plébános védnöksége alatt 1914. február 22-én (vasárnap) a községháza nagytermében Bodor Lajos zenekara közreműködésével az „orgona javára” műsorral egybekötött táncestélyt rendez.

A mikóujfalui katolikus Népszövetség 1914. február 21-én (szombaton) az állami iskolában, saját pénztára javára műsorral egybekötött kosaras táncestélyt rendez.

A Kolozsvári Szent Imre Egyesület folyó hó 15-én tartotta idei második barátságos összejövetelét a tagok és érdeklődők szokatlan érdeklődése mellett. A műsort Vajda Zsigmond konferánsza, Bosin Endre felolvasása, Dávid Géza pompás monologelőadása alkotta. Ezenkívül Rákóczy Imre mutatta be néhány hangulatos költeményét, az alkalm szerű bezárót dr. Jánossy Béla elnök mondotta. A megjelentek közül felemlítjük a Monostori

Haubert Henrik ezredes, dr. Fejér Gerő referens, Nagy László erdőtanácsos nevét, akiknek illusztris névsorát a kolozsvári klérus nagyon sok tagja egészítette ki. Az Egyesület jó hírűvének bizonyítására szolgált az a körülmény, hogy az összejövetelen a Bethlen Gábor Kör számos tagja megjelent elnökük Berele Károly vezetése mellett.

Hírek Kézdivásárhelyről. Február 14-én zajlott le a kézdivásárhelyi r. kath. egyháztanács zártkörűi estélye. Az estély műsorából kiemeljük Szilveszter Ferenc dr. tanár bölcséleti eszmékben gazdag előadását az „öröm”-ről, Asbóth Viktor dr. tréfás jeleneteit, Páncél Irma k. a. kelleme énekét és Tankó Sándor kuplét. Az előadás után a tánc vette át uralmát s jó ideig együtt tartotta a közönséget. Az estély a kántori lak még fedezetlen költségeinek törlesztésére szépen rendezelmezett, amit a szoktalanul élelmes rendezőség ötletének lehet felróni, mely 100 mond egy száz „védnököt” kért fel a siker biztosítása végett.

A Zoltán-féle csukamájolaj azért örvend oly nagy elterjedésnek, mert táperete igen nagy s a gyermekek valamint felnőttek szívesen veszik be. Páratlan gyermekbetegségek megelőzésére, mert a gyermekek erejét és ellentálló képességét növeli. Üvegie 2 korona Zoltán B. gyógyszer-tárában, Budapesten és a gyógyszer-tárákban.

Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetsége. A törvényhozásnak az 1911. évi XV. t.-cikke alapján szervezkedett a Magyar Földhitelintézetek országos szövetsége, mint új intézet. Az intézet programja a földmivélsügyi miniszter irányítása mellett és az állami céloknak megfelelő tervek alapján: ingatlan feldarabolások s telepítések lehetővé tétele és végrehajtása, kis- és középbirtokok keletkezésének előmozdítása, nagyobb korlátolt forgalmu ingatlanokon kisbérleti rendszer, bérlőszövetkezetek létesítése és meghonosítása, kivándorlóknak tervszerű visszatelepítése, járadékirtokok létesítése, jelzálogkölcsön nyújtással kapcsolatos életbiztosítás nagy arányban való meghonosítása. Községek, közbirtokosságok és törvényhatóságok részére közlegelők szerzése, gazdasági munkásházak építése és felszerelése, valamint az ingatlan feldarabolásának és telepítéseknél olcsó kölcsönök nyújtása, illetve szerzése stb. Az új intézet az alapító intézetekkel létesített megállapodás alapján oly kölcsönrendszert honosított meg, mely szerint a kölcsönök részben az alapító földhitelintézetek zálogkölcsöneiben, részben az 1897. évi XXXII. t.-c. alapján nyújtható birtokfeldarabolási kölcsönökből az ezeknek törvényes mértékét meghaladó — a vételár 75 százalékáig terjedő — részükben pedig az

országos központi hitelszövetkezet által nyújtott és jelzálogilag biztosított kölcsönökön kívül vannak összetéve, úgy azonban, hogy az adós az egész kölcsön-terhet évenként egyenlő összegű járadékkal törlesztheti, mely járadékok beszedésénél a helyi hitelszövetkezetek járnak el.

Az alsófehérmegyei történelmi, régészeti és természettudományi egyesület 1914. február 16-án délután 4 órakor a városi tanácssteremben választmányi gyűlést tartott, mely Oanca Konstantin lelkész a „Szlávokról” szóló felolvasása révén igen élénk és érdekessé vált. Felolvasásában a szlávok őshazája; a fajuk különböző ágazatai, jelleme, foglalkozásairól a népvándorlási és honfoglalási korban é a X. században, hazánkban alapított városok és falvak, valamint a magyar nemzetre való beolvadásáról értekezett, továbbá az átvett, illetve átöröklött szavak, a szlávok hatása Alsófehérmegyében, városok, falvak, erdők, folyók, rétek stb. nevei és Tartária — Alsótatárka név eredetéről szólt. Legérdekesebb része felolvasásában azon határozott bizonyítéka volt, hogy a magyarországi és erdélyi szlávok nem az oroszoknak, hanem a lengyeleknek rokonai. A felolvasás nagy figyelemben és élénk ovációban részesült a hallgatók részéről. Elnök üdvözlő a megjelenteket és meleg szavakban az elhunyt Csató János volt egyesületi elnökről megemlékezik. Dr. Cserni B. muzeumi igazgató bejelenti új rendes tagoknak Balás Ferenc kanonok-plébánost és Boros József püspöki titkár. A választmány nagy örömmel üdvözlő őket, a fontos egyesület körében. Felsőrolja a múzeum számára befolyt ajándékokat, melyekhez Révai Ráfael, Oanca Konstantin, özv. Fogarasi Jánosné és Gyula Albert járultak. Köszönetet vették tudomásul. Kárpiss János egyesületi főtitkár előadja az 1913. szeptember 15-ike óta mostanáig előfordult fontosabb hivatalos ügyeket s ezzel a tárgysorozat kimerítése után az elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére Novák Ferenc és Majláth Ferenc tagokat felkéri és az ülést berekeszti.

Dr.

A dalmát bor behozatalának csökkenése. A borüzlet tudvalevőleg szüret alatt és szüret után, vagyis az év utolsó negyedében szokott legélénkebb lenni. Ennélfogva a múlt évben nagy port vert dalmát borkereskedés miatt sokan kíváncsian várták, hogy a tavalyi szüret után hogyan fog alakulni külföldi borforgalmunk. Ez az alakulás határozottan kedvezőnek mondható, mert a múlt év utolsó negyedében a borbehozatal mennyisége — a mustot is beleszámítva — 158.708 métermázsára szállott le az előző 1912. év utolsó negyedében behozott 228.019 métermázsával szemben. A behozatal csökkenése tehát egy negyedév alatt 69.311 métermázsára, vagyis több mint 30 százalék. A behozatal csökkenése éppen a dalmát borokra esik, jöllehet ott a múlt évben bő termés volt. Ennek az az oka, hogy a dalmát borokat nagyon diszcreditálták a Dalmáciában elkövetett köztudomású borhamisítások. Igaz, hogy ugyanazon évnegyedben borkivitelünk is csökkent valamivel, amennyiben az 1912. évi október—decemberi 587.109 métermázsáról a múlt év ugyanezen időszakában 546.842 méterma-

zsára szállott le. Itt azonban a csökkenés (40.267 métermázsára) aránylag sokkal kevesebb s még 7 ázszaletot sem tesz. Ez is csak a tavalyi rossz szüret gyenge eredményének tulajdonítható.

Mütrágyázási kísérletek. A földművelésügyi miniszter ur leírata értelmében Szokolca városa gazdálkodási viszonyainak tanulmányozása és a határbeli talajok minőségének megállapítása után a m. kir. növénytermelési állomás a szakolcai gazdák között 1911. év őszén beható mütrágyázási kísérleteket végzett. Összefoglalva az eredményt, kitűnik, hogy valamennyi kísérletezés célravezető volt, annyiban, mert általa nagyjában megállapítani sikerült, hogy Szokolcán a könnyebb talajokon a szuperfoszfát, chilisálettrom és kálitrágya együttes alkalmazásával fokozható leginkább a termések, míg a kötött talajokon a kálitrágya elmaradhat. Szóval a kísérletezés teljesen eléget tett Szokolca város közönsége ama kérelmének, hogy a város határában levő földek trágya szükséglete megállapíttassék.

IRODALOM.

A Magyar Földrajzi Intézet világtalasa.

Szerkesztők: Kogutowicz Károly dr. és Lütke Aurél dr. 130 térkép 100 fő- és 220 mellékterkép tartalmaz, névjegyzéke pedig több mint 130.000 helynevet. A mű 16 füzeten lesz teljes, melyek havonta jelennek meg s 8—8 térképet tartalmaznak. Ez az egyedüli magyar kézi atlasz, mely a művelt közönség minden ilyen atlaszsal szemben támasztható igényét kielégíti. Ára a 16 füzetek illusztrált és értékes szöveggel 50 kor.; a füzetekhez való díszes felbör-gyűjtőknek 10 kor. Megrendelhető a díszes felbörkötési kiadás is (megjelenik 1914. júl. 60 korona. Három korona részletfizetésre is kapható. Bővebb felvilágosítást, prospektust, mintalapot stb. küld minden könyvkereskedés, vagy a kiadó Magyar Földrajzi Intézet részvételével Budapest, V., Rudolf-tér (Margithid, pesti hídfő.)

Dr. László Zoltán. A magyar elbeszélő irodalomban jelentős sullyal lépett fel az elmúlt hetekben egy, ha nem is ismeretlen, de kevésbé „kultivált” írói

név. Három hét előtt jelent meg egy elbeszélő kötet Singer és Wolfmárnél: A Jehova földjén című, most pedig már egy újabb kötet: A vérvád átka alatt viseli borítékján László Zoltán nevét. A két könyv a józan kritika hangján állapíthatjuk meg, az idei könyvpiac szonzációja. Az utirajz irodalom Magyarországon teljesen elhanyagolt műfaj volt, mert a közönséget nem érdekelték a sablonos „feldedezések”, melyeket ha talán szárazabban is, de mindenesetre precízebben meg lehetett tudni a Bäckeből, mint utirajzírónk vastos kötetéből. László Zoltán utirajzai ellentétben ezekkel, drámai hűségű novellák, melyek közül még az ismertebb vidékek utleírásai is úgy hatnak, mint a pompás dekorációk a színpadon. László határozott művésze a tollnak, elbeszélései nyomán megelenednek előttünk az indiánok és arabok, skypetárok, törökök és kurdok nemzetei. Novelláinak nemes tendenciája a szó valódi értelmében vett klasszikus íróvá avatják ezt a melegszerű, mokány-nyaku főfőszékelyt, aki evangéliumi bölcsességgel kezeli a zsidókérdés nagy problémáit. Becsületese emberek meleg rokonszenve, az igazi szépirodalmat kedvelők hódoló elismerése kell, hogy kísérje László Zoltán fellépését. A harmincas évek legelején élő írótl nyilván még sok szépet remélhet a magyar irodalom, melyet eddig csupán néhány elismerést aratott tudományos munkával gazdagított s melynek egyszerre vált egyik legszive-sebben olvasott szépirodájává, akinek jelentőségét, ami a legnagyobb ritkaság, egyhanguan ismerte el a kritika.

A magyar ifjuság legjobb barátja, a Zászlónk e hónapi számában is változatos, gazdag tartalommal jelent meg. Ott találjuk benne a világban folyó nagy események, tudományos aktualitások vetületét a magyar diákság horizonjára. Vezető cikke a diákélet mélységeibe száll és annak problémáit bontogatja. A „Bolognai diák” c. cikk a dróttalan távirónak, Marconinak diákkorából ragad ki érdekes képeket. Az „Ezüst Flotta kincse” c. érdekesítő regény ebben a számban fejeződik be. „Vulcanus napja” a japán tüzhányókkal foglalkozik és a Föld izzó belsejének erőt szemlélteti. A „Nyugatországain keresz-tül” írója Párisból bucsuzik és Kölnbe viszi át olvasóit. Irodalmi, technikai és tudományos apróságok, novellák, kacagató versek és képek teszik érdekessé e februári szám lapjait. Előfizetési ára a lapnak egész évre 2 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VII., Damjanich-utca 50. szám alatt van.

Szám 104—1914. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gyulafehérvári kir. tvszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy: Margineán Szabin végrehajthatónak, Popeszku János végrehajtást szenvedő elleni 263 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. tvszék, mint tkvi hatóság területén levő s a gyulafehérvári 2190. szám tjkvben A † 1 rsz. 3896., 3797. hrszám szülő és szántó egészben 183 korona az ugyanottani 2451. számú tjkvben A † 1 rsz. 1679., 1680. hrsz. kőház és kert egészben 4665 korona ezen-

Kneipp plébános a nemes emberbarát

csak az arat engedelme nevé a Kath-reiner-főc Kneipp malátájával kapcsolható hozni, mivel a Kath-reiner jóc, egészséges és igazán népszerű ital.

Vigyázat
a mai drága időben: a Kath-reiner 23 év óta mindig egyforma olcsó, ára sohasem emelkedett.

10 filléres csomag Kath-reiner 20 csészére elegendő.

nel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok 1914. ápr. 3. napj. d. e. 9-kor Gyulafehérvárt a kir. tvszék tkvi hatóságának hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár kétharmadán alól el nem adható. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 20 százalékát készpénzben, vagy az 1881. LX. törvénycikk 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. alatt kelt J. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. törvénycikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni, árverési vevő pedig a bánatpénzt a Vbn. 25. §-a értelmében kiegészíteni köteles.

A kir. tszék mint tkvi hatóság. Gyulafehérvár, 1914. január hó 13-án.

Muntean sk. kir. tszéki albiró.

A kiadmány hitelül:
Kiss, kir. tkvvezető.

Szám 87—1914. végrh.

Árverési hirdetmény.

Atulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti V. ker. kir. járásbíróságnak 1910. Sp. I. 250—3. számú végzése következtében dr. Bárdos Sámuel budapesti ügyvéd által képviselt Aufracht és Goldschmidt budapesti cég javára gyulafehérvári lakos ellen 81 kor. 60 f. s jár. erejéig 1913. június hó 19-én fogatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 745 koronára becsült következő ingóságok, u. m. irodai és vívőberendezés, fegyverek, 1 író gép, 1 pénzszekrény ezek Brachfield F. cég 571.10, Kelemen D. és Társa 189.70, Jost 686, dr. Friedmann Ernő 150, dr. Markovits Emil 130, Ügyvédi kamara 268, Dániel Béla 39, Wisnulescu Antal st. 834, Grill Károly 301.84, Horváth Jenő 123.55, Batta József 697, Gillick M. Ödön 86.50 s. jár. kielégítésére is nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir. járásbíróság 1913. évi V. 488—4. számú végzése folytán 81 korona 60 fill. tőkekövetelés, ennek 1909. évi május hó 1. napjától járó 5 százalékos kamatai, egyharmad százalék váltódíj és eddig összesen 47 korona 80 fill. bíróilag már megállapított költségek erejéig, Gyulafehérvár város piacán elendő megtartására 1914. évi február hó 26-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kiüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjelöléssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvénycikk 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsárán alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. törvénycikk 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Gyulafehérvár, 1914. január 31.
Szentmiklóssy András
kir. bir. végrehajtó.

Szám 244—1914 tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat

A gyulafehérvári kir. tvszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy: Lány Károly végrehajthatónak, Leopold Gyula végrehajtást szennvedő elleni 134 kor. 38 fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. tvszék, mint tkvi hatóság területén levő s a gyulafehérvári 587. szám tkvben A + 1 rsz 1224., 1225. hrsz. egész vályogház és kert 4694 korona ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1914. évi április hó 8-ik napjának délelőtti 9 órakor Gyulafehérvárt a kir. tvszék tkvi hatóságának hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási

ár kétharmadán alól el nem adható. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 20 százalékát készpénzben, vagy az 1881. LX. törvénycikk 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. alatt kelt J. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. törvénycikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni, árverési vevő pedig a bánatpénzt a Vbn. 25. §-a értelmében kiegészíteni köteles.

A kir. tszék mint tkvi hatóság. Gyulafehérvár, 1914. január hó 16-án.

Muntean sk. kir. tszéki albiró.

A kiadmány hitelül:
Kiss, kir. tkvvezető.

HINGER JÓZSEF

asztalos mester Gyulafehérvár.

Széchenyi-utca 10. szám (sajál ház),
a fickeli-féle vasraktárral szemben.

Tervrajzok
díjlatlanul
készítetnek

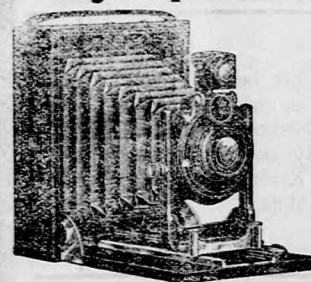
Készít: épület munkát, festett, mas-siv,ournéros butormunkát, portále és boltberendezést, ugyszintén javításokat is elfogad. Szállít és lerak tölgy és bükkparkettát. Árjegyzék szerint irodai, vendéglői és ebédlő-székeket, tükröket méret szerint. Raktáron tart minden fajta fakopor-sókat is. Szolid árak.

Lefkis-me-
retes pontos
kiszolgálás.

8. 6-52

Hirdetések felvétetnek a Püsp. Lyceumi könyvnyomdában
Gyulafehérvár, Felsővártér. (Hungária szállodával szemben.)

Fényképészeti kellékek és gépek

eredeti
gyári
árban.

finomabb
kivitelű
gépek
havi rész-
leffizet-
ésre is
kaphatók

Schäser Ferencz

GYULAFEHÉRVÁRT,
könyv- és papirkereskedésében.

